

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ 100-РІЧЧЮ СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНОГО ІНСТИТУТУ – НЦНС НААНУ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЩОРІЧНИК

ПОСІБНИК УКРАЇНСЬКОГО ХЛІБОРОБА 2012 «СЕЛЕКЦІЯ І НАСІННИЦТВО ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР»

Том 2

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Віктор Васильович КИРИЧЕНКО	головний редактор, директор Інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва, доктор с.-г. наук, професор, академік НААНУ	Олександр Олексійович ІВАЩЕНКО	академік-секретар відділення рослинництва НААНУ, доктор с.-г. наук, академік НААНУ
Вячеслав Михайлович СОКОЛОВ	науковий редактор проекту, директор Селекційно-генетичного інституту – НЦНС, кандидат с.-г. наук, член-кореспондент НААНУ	Ольга Іванівна РУДНИК-ІВАЩЕНКО	заступник директора Українського інституту експертизи сортів рослин, доктор с.-г. наук
Іван Петрович КОНЮШЕНКО	заступник головного редактора, виконавець проекту	Валерій Олександрович ДУБОВИЙ	директор Навчально-наукового технічного Інституту НУБіП, доктор техн. наук, професор
Віктор Михайлович ТИМЧУК	відповідальний секретар, завідувач лабораторією Інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва, кандидат с.-г. наук	Людмила Валеріївна ДАЦЬКО	заступник директора ДУ «Державний науково-технологічний центр охорони родючості ґрунтів «ЦЕНТРДЕРЖРОДУЧІСТЬ», кандидат с.-г. наук
Віра Павлівна ПЕТРЕНКОВА	заступник директора з наукової роботи Інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва, доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААНУ	Віктор Євгенович АНДРІЄВСЬКИЙ	директор Інституту розвитку аграрних ринків, кандидат техн. наук
Михайло Романович КОЗАЧЕНКО	головний науковий співробітник Інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва, доктор с.-г. наук	Віктор Іванович АРТИШ	доцент кафедри світового сільського господарства та зовнішньо-економічної діяльності НУБіП, кандидат екон. наук
Віктор Михайлович КОСТРОМІГІН	головний науковий співробітник Інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва, доктор с.-г. наук, професор	Федір Микитович ПАРИ	завідувач кафедрою генетики, селекції рослин та біотехнології Уманського державного аграрного університету, доктор біол. наук
Юрій Гаврилович КРАСИЛОВЕЦЬ	головний науковий співробітник Інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва, доктор с.-г. наук, професор	Олександр Михайлович ЛАПА	директор відділу продаж компанії «СИНГЕНТА», кандидат с.-г. наук
Леонід Васильович КОЗУБЕНКО	завідувач відділу селекції, кандидат с.-г. наук	Валерій Васильович АДАМЧУК	директор ННЦ Інститут механізації та електрифікації сільсько-господарства, доктор с.-г. наук, академік НААНУ
Володимир Володимирович ВИШНЕВСЬКИЙ	заступник директора з наукової роботи Селекційно-генетичного інституту – НЦНС, доктор біол. наук	Валентин Сергійович КОЧМАРСЬКИЙ	директор Миронівського інституту пшениці ім.В.М.Ремесла, кандидат с.-г. наук
Віктор Іванович ФАЙТ	завідувач відділу селекції і насінництва озимої пшениці Селекційно-генетичного інституту – НЦНС, доктор с.-г. наук, професор	Світлана Михайлівна КАЛЕНСЬКА	завідувача кафедрою рослинництва НУБіП, доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААНУ
Микола Антонович ЛИТВИНЕНКО	завідувач відділу селекції, генетики та насінництва бобових культур Селекційно-генетичного інституту – НЦНС, доктор с.-г. наук, професор	Микола Олександрович ЦАНДУР	директор Інституту сільського господарства Причорномор'я, доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААНУ
Вячеслав Іванович СІЧКАРЬ	головний науковий співробітник Селекційно-генетичного інституту – НЦНС, доктор с.-г. наук, професор	Віталій Васильович ВОЛКОГОН	головний науковий співробітник Інституту сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва, доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААНУ
Микола Онисимович КІНДРУК	директор ННЦ Інституту землеробства, доктор с.-г. наук		
Володимир Васильович МОРГУН	директор Інституту ґрунтознавства та агрохімії ім.О.Н.Соколовського, доктор с.-г. наук, академік НААНУ		
Віктор Федорович САЙКО	радник дирекції Інституту водних проблем і меліорації, доктор техн. наук, професор, академік НААНУ		
Віктор Францевич КАМІНСЬКИЙ	директор Інституту землеробства, доктор с.-г. наук		
Святослав Антонович БАЛЮК	директор ННЦ Інституту землеробства та агрохімії ім.О.Н.Соколовського, доктор с.-г. наук, академік НААНУ		
Петро Іванович КОВАЛЕНКО	радник дирекції Інституту водних проблем і меліорації, доктор техн. наук, професор, академік НААНУ		
Орест Іванович ФУРДИЧКО	директор Інституту агроекології, доктор с.-г. наук, професор, академік НААНУ		
Анатолій Васильович ЧЕРЕНКОВ	директор Інституту сільського господарства степової зони, доктор с.-г. наук, член-кореспондент НААНУ		
Євген Макарович ЛЕБІДЬ	завідувач відділу Інституту сільського господарства степової зони, доктор с.-г. наук, професор, академік НААНУ		
Василь Флорович ПЕТРИЧЕНКО	перший віце-президент НААНУ, доктор с.-г. наук, професор, член-кореспондент НААНУ		
Анатолій Олександрович БАБИЧ	завідувач лабораторією Інституту кормів та сільського господарства Поділля, доктор с.-г. наук, професор, академік НААНУ		
Микола Володимирович РОЙК	директор Інституту біоенергетичних культур та цукрових буряків, доктор с.-г. наук, професор, академік НААНУ		

Редакційна колегія працює на громадських засадах.

Виробник: ФОП Конюшенко І.П.

Адреса редакції: 03187, м. Київ, проспект Глушкова, 29 к.4

тел./факс: (044) 522-32-19; моб.тел.: (067) 242-90-04

E-mail: 5223219@ukr.net

Науково-практичний щорічник «ПОСІБНИК УКРАЇНСЬКОГО ХЛІБОРОБА» виходить з 2006р.

Засновник – І.П.Конюшенко. Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації СЕРІЯ КВ №14171-3142Р від 26.06.2008р.

Передплатити «ПОСІБНИК УКРАЇНСЬКОГО ХЛІБОРОБА» можна через редакцію.

Вартість – 100 грн. Тираж - 3000 прим. Електронна версія – на сайті Інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва НААНУ: www.yuriev.com.ua

Надруковано: ТОВ «АКАДЕМПРЕС» тел.: (044) 286-4238

Відповідальні за зміст надрукованих матеріалів – автори та рекламодавці.

Шановні аграрії, запрошуємо Вас висвітлити досвід з інноваційного землеробства, екологічних та енергозберігаючих технологій, соціального облаштування села.

Науково-методична рада агробіологічного факультету НУБіП рекомендує науково-практичний щорічник ПОСІБНИК УКРАЇНСЬКОГО ХЛІБОРОБА використовувати для студентів як навчальний посібник (протокол №2 від 10.03.2009).

З М І С Т

«Є така професія – ХЛІБ ТВОРИТИ». ВИДАТНІ ВІТЧИЗНЯНІ ВЧЕНІ - РЕФОРМАТОРИ СЕЛЕКЦІЙНОЇ НАУКИ

2

ДОСЛІДНІ ГОСПОДАРСТВА СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНОГО ІНСТИТУТУ – НЦНС НААНУ

7

ЗМІСТ ВИДАННЯ

9

РОЗДІЛ 1. 100 РОКІВ СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНОМУ ІНСТИТУТУ – НАЦІОНАЛЬНОМУ ЦЕНТРУ НАСІННЄЗНАВСТВА ТА СОРТОВИВЧЕННЯ НААНУ (СГІ-НЦНС НААНУ)

В.М.Соколов
ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ

12

В.М.Соколов, В.Г.Чайка, М.О.Маматов, С.М.Неменуца
ВНЕСОК СГІ–НЦНС У ПІДВИЩЕННЯ ТА СТАБІЛІЗАЦІЮ ЗЕРНОВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

16

КАТАЛОГ СОРТІВ ТА ГІБРИДІВ ЗЕРНОВИХ, ЗЕРНОБОБОВИХ, ОЛІЙНИХ, КОРМОВИХ КУЛЬТУР СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНОГО ІНСТИТУТУ – НЦНС НААНУ

19

РОЗДІЛ 2. МЕНЕДЖМЕНТ НАСІННИЦТВА

В.М.Соколов, В.В.Вишневецький, М.О.Кіндрок, В.Г.Чайка, А.М.Вишневецька
ОРГАНІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО СОРТОВОГО І НАСІННЕВОГО КОНТРОЛЮ

53

В.В.Вишневецький, М.О.Кіндрок, С.О.Павлюченко, А.М.Вишневецька
ОПТИМІЗАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ

64

С.В.Гаврилов, П.О.Феоктістов, О.І.Нагуляк
ВИЗНАЧЕННЯ ЖИТТЄЗДАТНОСТІ ТА ПРОГНОЗ ПЕРЕЗИМЛІВЛІ ОЗИМИХ КОЛОСОВИХ КУЛЬТУР

66

С.В.Коковихін, Ю.О.Лавриненко, Р.А.Вожегова
НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ПЛАНУВАННЯ ТА ОПЕРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗРОШЕННЯМ НА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНІ ГОСПОДАРСТВ

67

В.В.Дикий
ВИПРОБУВАННЯ НОВИХ СЕЛЕКЦІЙНО-НАСІННИЦЬКИХ РОЗРОБОК І ВПРОВАДЖЕННЯ ЇХ У ВИРОБНИЦТВО

72

А.П.Саламатіна МАРКЕТИНГОВІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НАСІННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР	74	Ю.О.Лавриненко, Р.А.Вожегова, С.В.Коковихін, П.В.Грабовський	187
І.В.Чехова ДЕНЬ ПОЛЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ МАРКЕТИНГУ	75	ОЦІНКА ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ТВЕРДОЇ ОЗИМОЇ ПРИ ВИРОЩУВАННІ В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ ЗАЛЕЖНО ВІД УМОВ ЗВОЛОЖЕННЯ ТА ФОНУ МІНЕРАЛЬНОГО ЖИВЛЕННЯ	
І.В.Чехова, А.П.Саламатіна Т.Н.Лупинос КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СЕЛЕКЦІЙНИХ ІННОВАЦІЙ	76	В.З.Улинець, А.О.Мелешко, П.М.Артюшенко	190
І.В.Чехова, Е.В.Гайдаш, З.С.Карасюк ПАТЕНТНО-КОН'ЮНКТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	77	А.М.Шевченко	193
С.І.Чернишов, М.М.Кулешов, С.А.Бережний, О.В.Буцький, Н.М.Гаджієва СТРАХУВАННЯ ОЗИМИНИ - МОЖЛИВОСТІ ТА ДІЙСНІСТЬ	79	ВИСОКОАДАПТИВНІ СОРТИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЛУГАНЩИНИ ТА ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ ЇХ НАСІННИЦТВА	196
М.Солоха АЕРОМОНІТОРИНГ ЗА ДОПОМОГОЮ ДПЛА	81	УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ҐРУНТОВОГО І ЛАБОРАТОРНОГО СОРТОВОГО КОНТРОЛЮ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	
РОЗДІЛ 3. НАСІННЄВІ СХЕМИ ОЕСР			
Н.М.Храпійчук, В.М.Соколов, В.В.Вишневський, В.В.Мороз СХЕМИ ОЕСР СОРТОВОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ АБО КОНТРОЛЮ НАСІННЯ, ЯКЕ МАЄ ОБІГ У МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ	83	4.2. НАСІННИЦТВО ЯЧМЕНЮ А.А.Лінчевський СОРТИ ЯЧМЕНЮ, ПРОБЛЕМИ ВИРОБНИЦТВА І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	198
В.В.Кириченко, М.Р.Козаченко, Л.В.Козубенко, Ю.І.Буряк, О.В.Чернобаб, Ю.Є.Огурцов МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИРОЩУВАННЯ ВИСОКОЯКІСНОГО НАСІННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ЗА ВИМОГАМИ ОЕСД – ОРГАНІЗАЦІЇ КРАЇН ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ТА РОЗВИТКУ	102	4.3. НАСІННИЦТВО КУКУРУДЗИ В.М.Соколов, А.О.Белоусов КУКУРУДЗА – КУЛЬТУРА З ПОТУЖНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПРОДУКТИВНОСТІ	202
ДЕРЖАВНА ВЕТЕРИНАРНА І ФІТОСАНІТАРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ; УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН МЕТОДИКА ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН. МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА	107	Г.К.Дремлюк, В.Л.Гамандій, О.П.Верещинський З ЧОГО ТРЕБА ЇСТИ КАШУ	204
Частина І. Технологічна оцінка рослинної продукції сортів сільськогосподарських видів	107	МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ; УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА НАСІННЄВА ІНСПЕКЦІЯ; УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК; СЕЛЕКЦІЙНО-ГЕНЕТИЧНИЙ ІНСТИТУТ – НЦНС; ІНСТИТУТ ЗЕРНОВОГО ГОСПОДАРСТВА НААНУ	205
Інструментарій для визначення якості продукції рослинництва	111	МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ІНСПЕКТУВАННЯ СОРТОВИХ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ ТА СОРГО	212
Частина 2. Хімічні аналізи рослинної продукції	130	УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ҐРУНТОВОГО І ЛАБОРАТОРНОГО СОРТОВОГО КОНТРОЛЮ КУКУРУДЗИ І СОРГО ЗЕРНОВОГО	214
РОЗДІЛ 4. НАСІННИЦТВО ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР			
4.1 НАСІННИЦТВО ПШЕНИЦІ			
М.А.Литвиненко СОРТОВА ПОЛІТИКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ	157	А.В.Черенков ІННОВАЦІЙНІ СОРТИ КУКУРУДЗИ	214
О.І.Рибалка СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ СЕЛЕКЦІЇ СОРТІВ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР – НАГАЛЬНА ПОТРЕБА ЧАСУ	159	В.С.Мойсєсєнко, А.В.Балаян, І.П.Ковач, О.І.Мисько МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ПО ПРОВЕДЕННЮ ПОЛЬОВИХ І ЛАБОРАТОРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА КУКУРУДЗИ НА ЗАКАРПАТТІ	216
А.І.Паламарчук МЕТОДИ І РЕЗУЛЬТАТИ СЕЛЕКЦІЇ ТВЕРДОЇ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ДЛЯ УМОВ СТЕПУ ТА ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	168	Глава І. Коротка історія селекції кукурудзи на Закарпатті	217
С.П.Лифенко, М.І.Ериняк, Т.П.Нарган, М.Ю.Наконечний НОВІ СОРТИ ОЗИМОЇ М'ЯКОЇ ПШЕНИЦІ ВИСОКОІНТЕНСИВНОГО ТА НАПІВІНТЕНСИВНОГО ТИПІВ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ У СТЕПОВІЙ ТА ЛІСОСТЕПОВІЙ ЗОНАХ УКРАЇНИ	172	Глава II. Планування польових і лабораторних досліджень	218
В.М.Соколов, В.В.Вишневський, М.О.Кіндрок, В.Г.Чайка, М.О.Маматов, А.М.Вишневська, С.О.Павлюченко, В.П.Герасименко, О.Ю.Кіріяк, С.І.Мельник, О.А.Демидов, М.Б.Пісковий, М.М.Гаврилюк, В.А.Трепет, В.А.Рубель, Н.М.Храпійчук, С.Н.Ілюченко, В.Г.Бельський, С.І.Богуш МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ІНСПЕКТУВАННЯ НАСІННИЦЬКИХ ПОСІВІВ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	175	Ілюстрації до методичних рекомендацій	225
А.В.Черенков, В.С.Рибка, М.С.Шевченко, Є.М.Лебідь, Б.В.Дзюбецький, Н.О.Ляшенко, А.О.Кулик КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ ТА ПРИОРИТЕТИ РАЦІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ЗЕРНОВОЇ ГАЛУЗІ В ГОСПОДАРСТВАХ ЗОНИ СТЕПУ УКРАЇНИ	182	Глава III. Спостереження, виміри під час проведення досліджень та опис лінії, гібриду	228
В.С.Рибка, Є.М.Лебідь, А.О.Кулик ВІДНОВЛЮВАНІ ПОСІВИ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ	186	Глава IV. Господарська оцінка зразків (журнал 7.8)	235
РОЗДІЛ 5. НАСІННИЦТВО ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР			
5.1. НАСІННИЦТВО СОНЯШНИКУ			
В.В.Кириченко, В.П.Петренко, І.П.Пазій, В.М.Тимчук, С.І.Святченко, Н.Ю.Єгорова, Н.В.Фурман, Г.М.Бабарика, М.Г.Цехмейструк, В.П.Коломацька, А.В.Чехов, І.В.Аксьонов, М.І.Абрамик ПРОГРАМА "РОЗВИТОК ВИРОБНИЦТВА ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ В 2012-2015 РР. (ПО ЗОНАХ)"	175	Глава V. Спеціальне вивчення зразків	236
Б.Ф.Вареник СУЧАСНІ ГІБРИДИ СОНЯШНИКУ СЕЛЕКЦІЇ СГІ – НЦНС ТА ТЕХНОЛОГІЯ ЇХ ВИРОЩУВАННЯ	182	В.В.Кириченко, В.П.Петренко, І.П.Пазій, В.М.Тимчук, С.І.Святченко, Н.Ю.Єгорова, Н.В.Фурман, Г.М.Бабарика, М.Г.Цехмейструк, В.П.Коломацька, А.В.Чехов, І.В.Аксьонов, М.І.Абрамик ПРОГРАМА "РОЗВИТОК ВИРОБНИЦТВА ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ В 2012-2015 РР. (ПО ЗОНАХ)"	239
О.І.Рудник-Іващенко КВАЛІФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА СОРТІВ СОНЯШНИКУ НА ПРИДАТНІСТЬ ДО ПОШИРЕННЯ ТА АНАЛІЗ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ	186	Б.Ф.Вареник СУЧАСНІ ГІБРИДИ СОНЯШНИКУ СЕЛЕКЦІЇ СГІ – НЦНС ТА ТЕХНОЛОГІЯ ЇХ ВИРОЩУВАННЯ	262
		О.І.Рудник-Іващенко КВАЛІФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА СОРТІВ СОНЯШНИКУ НА ПРИДАТНІСТЬ ДО ПОШИРЕННЯ ТА АНАЛІЗ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ	264

Н.М.Кутіщева, Н.О.Шугурова ДЕСИКАЦІЯ – ГАРАНТ ОТРИМАННЯ ВИСОКИХ ВРОЖАЇВ СУЧАСНИХ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ	266	М.П.Шило, С.В.Павленко АГРОТЕХНІКА ВИРОЩУВАННЯ М'ЯТИ В ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	302
5.2. НАСІННИЦТВО СОЇ		РОЗДІЛ 7. НАСІННИЦТВО БОБОВИХ КУЛЬТУР	
В.І.Січкач НОВІ СОРТИ ТА АДАПТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ	267	О.В.Бушулян РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИРОЩУВАННЯ НУТУ В ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ	304
О.І.Рудник-Іващенко КВАЛІФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА СОРТІВ СОЇ НА ПРИДАТ- НІСТЬ ДО ПОШИРЕННЯ ТА АНАЛІЗ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ	272	А.М.Шевченко ВИРОБНИЧО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ МІКРОХВИЛЬОВИЙ КОМ- ПЛЕКС СТИМУЛЮВАННЯ І ЗНЕЗАРАЖЕННЯ ПОСІВНОГО НА- СІННЯ «МІКРОСТИМ-2М»	307
В.Г.Михайлов, О.З.Щербина, Л.С.Романюк, В.М.Стариченко СОРТИ СОЇ ННЦ ІНСТИТУТУ ЗЕМЛРОБСТВА НААНУ	274	І.І.Хухлаєв СОРТИ І ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ГОРОХУ	308
Н.Ф.Григорчук ПРАКТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ СЕЛЕКЦІЇ СОЇ	276	Л.С.Романюк, В.Г.Михайлов, О.З.Щербина, В.М.Стариченко КВАСОЛЯ - ЦІННИЙ ПРОДУКТ ХАРЧУВАННЯ	310
5.3. НАСІННИЦТВО ЛЬОНУ		РОЗДІЛ 8. НАСІННИЦТВО БАГАТОРІЧНИХ ТА КОРМОВИХ ТРАВ	
М.В.Слісарчук, В.П.Динник, Є.І.Бойко ВИРОБНИЦТВО НАСІННЯ (ЕЛІТИ) ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	277	О.В.Бушулян, М.М.Лутоніна ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЛЮЦЕРНИ НА НАСІННЯ НА СУХОДОЛІ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	311
Ю.Махно, Т.Товстановська ВИРОЩУЄМО ЛЬОН ОЛІЙНИЙ!	278	Т.М.Левченко, В.М.Стариченко, О.М.Вересенко, Т.О.Байдюк ОСОБЛИВОСТІ НАСІННИЦТВА І ВИРОЩУВАННЯ НОВИХ СОРТІВ БІЛОГО І ЖОВТОГО ЛЮПИНУ	313
5.4. НАСІННИЦТВО ГІРЧИЦІ		П.І.Тесновець, М.А.Сердюк, О.М.Сердюк, М.М.Батерук, І.О.Матусевич ОСІННІЙ ТА ПІДЗИМНИЙ ПОСІВ ТОНКОНОГУ ЛУЧНОГО (<i>POA PRATENSIS L.</i>) СВІЖОЗІБРАНИМ НАСІННЯМ	
В.М.Журавель ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ГІРЧИЦІ ОЗИМОЇ	281		315
5.5. НАСІННИЦТВО РІПАКУ		РОЗДІЛ 9. БІОХІМІЯ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР	
О.П.Волошук, І.С.Волошук, Р.Ю.Косовська ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ТА ГІБРИДІВ РІПАКУ ОЗИМОГО ВІТЧИЗНЯНОЇ Й ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ПРИ ВИРОЩУ- ВАННІ В УМОВАХ ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЛІСОСТЕПУ	283	С.П.Пономаренко, А.І.Медков, В.А.Циганкова, Я.В.Андру- севич, О.В.Бабаянц, А.П.Галкін РОЛЬ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ В ІМУННО-ЗАХИСНИХ РЕАКЦІ- ЯХ РОСЛИН	317
М.Г.Собко, В.І.Нагорний, О.Г.Полежай КОНТРОЛЬ ЗА РОСЛИНАМИ ОЗИМОГО РІПАКУ ОСІННЬО- ЗИМОГО ПЕРІОДУ В ПІВНІЧНО-СХІДНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	284	І.Л.Байденко, М.С.Приставський ІННОВАЦІЙНІ МІКРОДОБРИВА — ОСНОВА ВЕДЕННЯ УСПІШНОГО АГРОБІЗНЕСУ	320
С.В.Волошенко, Н.П.Граница, Л.І.Григорова ПРОБЛЕМА ВАЖКОВІДОКРЕМЛЮВАНИХ БУР'ЯНІВ У НА- СІННІ РІПАКУ	286	В.Г.Адамовська, О.О.Молодченкова, Л.Й.Цісельська, Л.Я.Безкровна, О.В.Рищакова ОЦІНКА СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ЗЕРНОВИХ КУЛЬ- ТУР НА СТІЙКІСТЬ ДО ФУЗАРІОЗУ ЗА БІОХІМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ (МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ)	322
О.І.Рудник-Іващенко КВАЛІФІКАЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА СОРТІВ РІПАКУ ОЗИМОГО ТА ЯРОГО НА ПРИДАТНІСТЬ ДО ПОШИРЕННЯ. АНАЛІЗ СОРТОВИХ РЕСУРСІВ	287	В.Г.Адамовська, О.О.Молодченкова, Л.Й.Цісельська, Т.В.Сагайдак, О.В.Рищакова ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКТИНУ СОЇ ЯК ІНДУКТОРА СТІЙ- КОСТІ ДЛЯ ВІДБОРУ СТІЙКИХ ДО ФУЗАРІОЗУ ГЕНО- ТИПІВ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР (МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕН- ДАЦІЇ)	325
О.Ф.Першин, Г.Д.Лісняк, М.В.Іванов ГЕТЕРОЗИС ТА ГІБРИДИ РІПАКУ	290	О.О.Молодченкова, В.Г.Адамовська, Л.Й.Цісельська, Л.Я.Безкровна ДОБІР ГЕНОТИПІВ ЯРОГО ЯЧМЕНЮ ПИВОВАРНОГО НАПРЯМУ ЗА БІОХІМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ЗЕРНА (МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ)	328
І.М.Шолонкевич ОСНОВНІ НАПРЯМИ СЕЛЕКЦІЇ РІПАКУ ОЗИМОГО	291	РОЗДІЛ 10. ВИРОБНИЦТВО ВИСОКОЯКІСНОГО НАСІННЯ	
М.І.Абрамик, В.О.Мазур, Н.М.Лис, А.Л.Єльцов СТВОРЕННЯ ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ СОРТІВ РІПАКУ ЯРОГО З ПОКРАЩЕНИМИ БІОХІМІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ ЯКОСТІ ОЛІЇ ТА ВИВЧЕННЯ СТУПЕНЯ УСПАДКУВАННЯ ОС- НОВНИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ	292	Ю.І.Буряк, Ю.Є.Огурцов ТРАВМУВАННЯ НАСІННЯ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР ТА СПО- СОБИ ЗМЕНШЕННЯ ЙОГО НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ	333
А.Л.Єльцов, В.О.Мазур, М.І.Абрамик СОРТИ РІПАКУ ПРИКАРПАТСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ	293	Л.М.Тіщенко, С.О.Харченко, Ф.М.Харченко, В.М.Пуша, М.Г.Пастушенко НОВІ МОЖЛИВОСТІ ПРИ СЕПАРУВАННІ НАСІННЯ КУКУ- РУДЗИ	338
П.П.Євич ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ОЗИМОГО РІПАКУ	294	ТОВ «СПЕЦЕЛЕВАТОРМЛИНМАШ» ЛІНІЯ ДЛЯ ЩАДНОГО ОЧИЩЕННЯ ЗЕРНА ПІСЛЯ КОМБАЙНА Й ВИРОБНИЦТВА НАСІННЯ	340
РОЗДІЛ 6. НАСІННИЦТВО МАЛОПОШИРЕНИХ ОЛІЙНИХ ТА ЕФІРООЛІЙНИХ КУЛЬТУР		ТД «УКРАГРОПРОМ» НАСІННЯ З ПЕРШИХ РУК!	341
О.І.Поляков, О.В.Нікітенко АГРОТЕХНІКА КУНЖУТУ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	295	«АЭРОМЕХ» ОЧИСТКА И КАЛИБРОВКА ЗЕРНА	342
О.І.Поляков, С.В.Вахненко, О.В.Нікітенко АГРОПРИЙОМИ ВИРОЩУВАННЯ РИЖІЮ ЯРОГО НА ПІВДНІ УКРАЇНИ	296		
Е.В.Ведмедева НОВАЯ МАСЛИЧНАЯ КУЛЬТУРА – САФЛОР	298		
В.Г.Виновець, Г.І.Буділка, І.Б.Комарова РЕДЬКА ОЛІЙНА – ЗЕЛЕНЕ ДОБРИВО, КОРМОВА І МЕДО- НОСНА КУЛЬТУРА	299		
В.В.Рожкован, Ю.І.Бідаш, С.Й.Гурінович МАК — ПЕРСПЕКТИВНА ВИСОКОРЕНТАБЕЛЬНА КУЛЬТУРА	300		